

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **M.K.**
státní příslušnost Turecká republika
t.č. pobytem Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 5, 735 64 Havířov -
Dolní Suchá
zastoupený Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou
sídlem Milady Horákové 13, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 23. 8. 2021 č. j. OAM-393/ZA-ZA12-ZA03-2021, o
udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR **se zrušuje** a věc se žalovanému **vrací**
k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši **8 228 Kč** k rukám advokátky Mgr. Martiny Šamlotové do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 23. 1. 2021 č. j. OAM-393/ZA-ZA12-ZA03-2021 žalované Ministerstvo vnitra České republiky rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu správního řízení vzal žalovaný za objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je obava z otce dívky, do které se v Turecku zamiloval. Tento důvod ovšem nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal v případě žalobce ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, ve které odkázal na důvody své žádosti o mezinárodní ochranu, které uvedl v průběhu správního řízení. Z Turecka uprchl proto, že mu vyhrožoval jeho strýc smrtí. Žalobce udržoval poměr s jeho dcerou, on však s tímto vztahem nesouhlasil a žalobci vyhrožoval usmrcením. Žalobce nakonec svou dívku unesl, avšak otec přítelkyně zasáhl a dceru si odvezl. Žalobce se v zemi původu necítil bezpečně, a proto uprchl. Na policii se neobrátil proto, že je Kurd, přičemž je obecně známo, že se v Turecku státními orgány na kurdské obyvatelstvo pohlíží jako na „osoby nižší kategorie“. Na bezpečnostní složky se tedy neobrátil proto, že by mu nebyla poskytnuta dostatečná ochrana před vyhrůžkami svého strýce. Žalovaný se nijak nezabýval skutečností postavení Kurdů v turecké společnosti a tím, jaká je jím poskytována ochrana a zda taková ochrana je účinná. Poskytování ochrany práv obyvatelům Turecka je prováděno diskriminačním způsobem; tato ochrana je Kurdům poskytována mnohem slabší než Turkům. Závěrem své žaloby žalobce namítal nepřezkoumatelnost úvahy žalovaného v tom, že není známo, na základě čeho dospěl k závěru, že by žalobci byla požadovaná ochrana místními státními orgány poskytnuta. Z uvedených důvodů proto navrhoval, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc žalovanému vrácena k dalšímu řízení.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Ve svém písemném vyjádření k podané žalobě mj. zdůraznil, že žalobce neuváděl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohl důvodně pocítovat obavu z pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu; žádné takové potíže neuváděl, neuváděl tyto potíže ani v souvislosti s tím, že je Kurd. Vycestoval do Evropské unie ze strachu před svým strýcem, aniž by využil možnosti přestěhování do jiné části země původu a ani se neobrátil se žádostí o pomoc na policii či jiné státní orgány. Dále žalovaný uvedl, že shromáždil zprávy o zemi původu žalobce a přestože tyto zprávy v odůvodnění svého rozhodnutí necitoval, dovodil z nich, že přestože v zemi původu žalobce existují problémy na poli dodržování lidských práv, tak existují mechanismy na ochranu osob jako je turecké soudnictví, projekt na podporu lidských práv

soudních řízeních a to, že podle turecké ústavy má každý jedinec právo být u soudu vyslyšen, uplatnit své nároky a hájit se proti nárokům vzneseným proti němu.

4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2021 č. j. OAM-393/ZA-ZA12-ZA03-2021 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).
5. Z obsahu připojeného správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 7. 6. 2021. V rámci poskytnutí údajů k této žádosti uvedl dne 18. 6. 2021, že je kurdské národnosti a že do České republiky přicestoval z Istanbulu, kde si sehnal řidiče kamiónu, který ho sem ilegálně přivezl. Cestovní doklad nemá, měl vystavený turecký pas, který mu řidič kamiónu vzal a nevrátil. Jako důvody své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že se zamiloval do dcery svého strýce. Strýc se ale rázně postavil proti jejich vztahu a kvůli tomu mu hrozí i smrtí. Jeho dívka se jmenuje Z. a žije nyní v M. Kvůli výhrůžkám strýce se rozhodl opustit Turecko a odjet do Evropské unie. Tento důvod žalobce opakoval i při pohovoru konaném dne 18. 6. 2021 a dodal, že strýce několikrát požádal o Z. ruku, avšak ten jej vždy odmítl. Žalobce se nakonec rozhodl Z. unést, avšak strýc je nakonec našel a odvezl ji. Žalobce měl ze strýce strach a rozhodl se utéct. Od té doby se před strýcem schovával a nevěděl, jak tuto situaci řešit, neboť jeho strýc je zbrklý a bouřlivák a v minulosti byl několikrát ve vězení. Nechtěl do něj dál rýpat tím, že by se někde na někoho obracel o pomoc v souvislosti se sňatkem a vyhrůžkami. K dotazu dále uvedl, že v zemi původu neměl žádné problémy se státními orgány, policií, soudy nebo armádou a že nebyl trestně stíhán ani uvězněn. V případě návratu by jej strýc mohl ohrožovat a žalobcovým přáním je zůstat v České republice a podnikat zde. Součástí správního spisu žalovaného jsou informace o zemi původu žalobce, a to:
 - informace odboru azylové a migrační politiky MV ČR ze dne 19. 5. 2021 o bezpečnostní a politické situaci v Turecku,
 - zpráva rakouského centra a pro výzkum a dokumentaci o zemích původu a azylu (ACCORD) ze srpna 2020 nazvaná „Turecko: kompilace informací o zemi původu“,
 - informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 126189-7/2020-LPTP ze dne 13. 11. 2020 o tureckých občanech kurdského původu a
 - zpráva mezinárodní organizace pro migraci (IOM) nazvaná „přehled údajů o zemi za rok 2020 Turecko“.
6. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání nebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Podle odst. 5 téhož ust. se ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmou rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení

vážné újmy, zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování stíhání a trestání jednání představující pronásledování nebo vážnou újmu za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není přechodná a cizinec k ní má přístup. Podle odst. 6 citovaného ustanovení původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgány, strany nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.

7. Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
8. Podle ust. § 14a zákona o azylu, se udělí doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle odst. 2 téhož ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodní nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu,
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v rámci žalobních bodů tak, jak mu to ukládá dispoziční zásada vyjádřená v ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Žalobce v žalobě opakoval jediný důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany a tím byly jeho obavy z jednání jeho strýce, který nesouhlasil se vztahem žalobce a jeho dcery a žalobci proto vyhrožoval smrtí. Z těchto důvodů žalobce uprchl ze země původu, aniž by se obrátil na policejní či jiné státní orgány, což zdůvodnil tím, že je Kurd a že na kurdské obyvatelstvo turecké státní orgány pohlížejí jako na „osoby nižší kategorie“. Krajský soud musí poznamenat, že žalobce v rámci poskytnutí údajů ke své žádosti toliko uvedl, že je

kurdské národnosti, avšak ani při tomto poskytnutí údajů ani v rámci provedeného pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu se nijak nezmnínil o problémech souvisejících z jeho příslušnosti k této národnostní menšině v Turecku. Naopak při pohovoru odpověděl negativně na otázku, zda měl nějaké problémy se státní správou ve své vlasti, s policií, soudy nebo armádou či s trestním stíháním. Na otázku, zda by bylo možné ve věci výhrůžek ze strany jeho strýce vyhledat nějakou oficiální pomoc, odpověděl, že jeho strýc je hodně zbrklý člověk, bouřlivák, a proto ho dál raději neprovokoval a zmizel mu z očí. Nechtěl do něj dále rýpat tím, že by se někde na někoho obracel o pomoc v souvislosti se sňatkem a výhrůžkami. Žalobce se tedy ani slovem nezmnínil o tom, že takovou pomoc nevyhledal proto, že je kurdské národnosti. Podstatné ovšem je, že jako důvod své žádosti uváděl, že mu jeho strýc hrozil kvůli vztahu s jeho dcerou smrtí. Kvůli těmto výhrůžkám se rozhodl Turecko opustit. Žalobce tedy tvrdil nebezpečí vážné újmy, které je podřaditelné pod ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Takové nebezpečí vážné újmy však žalovaný v jeho případě neshledal, což na straně 5 svého rozhodnutí odůvodnil následovně: „Ve výpovědi žadatele nenalezl správní orgán vodítka, která by ho měla přivést k okolnostem, že by jmenovaný měl být po svém návratu do vlasti vystaven hrozbě nebezpečí nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání a proč by tam měl být někým mučen. Správní orgán se dále odkazuje na svoji argumentaci výše stran kurdského etnika v Turecku, která je přílehlavá i zde. Kurdské etnikum není bez dalšího na území Turecka vystaveno vážné újmě a toto další správní orgán v situaci jmenovaného nenachází. Žadatel navíc nikdy neměl kvůli svému etnickému původu problémy se státními orgány. Z těchto informací lze usuzovat, že mu ve vlasti nehrozí ponižující zacházení či trestání. Stejný závěr správní orgán zastával v případě možných potíží ze strany soukromých osob. Žadateli navíc nebrání žádná objektivní skutečnost v tom, aby se v případě možného ohrožení obrátil o pomoc na státní orgány své vlasti. Jmenovaný neuvedl žádnou skutečnost, ve které by vyplynula neochota těchto orgánů v případě žádosti na jeho obranu vystoupit“.

10. Shora citované odůvodnění napadeného rozhodnutí týkající se neudělení doplňkové ochrany žalobci z důvodu hrozící vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu je zcela nepřezkoumatelné. Uvedl-li žalovaný, že „odkazuje na svoji argumentaci výše stran kurdského etnika v Turecku, která je přílehlavá i zde“, je v této části odůvodnění nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, neboť žádná část odůvodnění se o tomto problému vůbec nezmiňuje. V odůvodnění napadeného rozhodnutí je mezi shromážděnými informacemi o zemi původu žalobce uvedena informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 25. 11. 2020 o tureckých občanech kurdského původu. K tomu krajský soud považuje za vhodné uvést, že zmíněná informace odpovídá na otázky postavení tureckých občanů kurdské národnosti, co se týče podpory při hledání zaměstnání, uplatnění na pracovním trhu, jejich zastoupení mezi významnými osobnostmi současného Turecka, současných trendů migrace těchto občanů uvnitř Turecka, jejich zastoupení v turecké armádě a vydávání cestovních pasů a občanských průkazů. Uvedená informace tedy nedává odpověď na otázku, zda turečtí občané kurdského původu jsou či nejsou diskriminováni při případném vyhledávání pomoci od státních orgánů.
11. Ze shora citovaného ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu vyplývá, že jakožto původci vážné újmy mohou být i soukromé osoby za předpokladu, že státní orgány či organizace nebo mezinárodní organizace nejsou schopny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před

pronásledováním nebo vážnou újmu. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí v tomto směru uvedl, že žalobci nebrání žádná objektivní skutečnost v tom, aby se v případě možného ohrožení obrátil o pomoc na státní orgány své vlasti. Odůvodnění však postrádá jakoukoliv zmínku o tom, na které konkrétní orgány Turecké republiky by se měl žalobce možnost obrátit, jak tyto orgány fungují a jakou by měl možnost žalobce domáhat se této pomoci v případě jejich nečinnosti. Krajský soud tedy musí přisvědčit žalobní námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí v tom, že v jeho odůvodnění není zjistitelné, z jakých informací žalovaný čerpal, pokud tvrdil, že by žalobci byla poskytnuta požadovaná ochrana místními státními orgány. Krajský soud k této vadě řízení dodává, že ji žalovaný nemohl odstranit v rámci svého písemného vyjádření k podané žalobě, v němž obecně odkazuje na shromážděné informace, podle kterých v domovském státě žalobce existují mechanismy na ochranu osob i přes problémy na poli dodržování lidských práv.

12. Ze shora uvedených důvodů krajský soud proto napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení zrušil podle ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení podle odst. 4 téhož ustanovení, přičemž v této věci rozhodl bez nařízení jednání podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. Bude na žalovaném, aby při vydání nového rozhodnutí o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany vycházel z dostatečných informací o zemi jeho původu a přezkoumatelným způsobem odůvodnil udělení či neudělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu z důvodu uvedeného v odst. 2 písm. b) tohoto ustanovení.
13. V souladu s ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. byl žalovaný zavázán k náhradě nákladů řízení žalobce spočívající k jeho právnímu zastoupení advokátkou v rozsahu 2 úkonů právní služby po 3 100 Kč a dvou režijních paušálů po 300 Kč, tj. 6 800 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 4, písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb. v platném znění. S připočtením 21% DPH činily náklady právního zastoupení 8 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 5. ledna 2022

JUDr. Petr Indráček

samosoudce